

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobkyně: **M. S.**, narozená dne X
státní příslušnost Ruská federace
bytem X

proti

žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

osoba zúčastněná

na řízení: **P. S.**, narozený dne X
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 10. 2025, č. j. CPR-27311-4/ČJ-2025-930310-V248,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

1. Žalobkyně se žalobou podanou Městskému soudu v Praze dne 28. 11. 2025 domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 10. 2025, č. j. CPR-27311-4/ČJ-2025-930310-V248 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný rozhodl o odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 18. 6. 2025, č. j. KRPA-172145-23/ČJ-2024-000022-50. Tímto rozhodnutím byla žalobkyni uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace podle ustanovení § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalovaný zamítl odvolání žalobkyně podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

II. Žalobní body

2. Žalobkyně namítla, že se napadené rozhodnutí nedostatečně vyrovnává s nebezpečím hrozícím žalobkyni v Rusku a nebere v potaz hledisko zásahu do soukromého a osobního života žalobkyně, nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav.
3. Žalobkyně na území České republiky (dále jen „ČR“) pobývá již od roku 2007, kdy poprvé přicestovala se svým manželem. Na území ČR také od roku 2004 pobývá jejich společný syn. Žalobkyně se na území věnovala podnikání v rodinné firmě X, s.r.o. Od roku 2007 pobývala na území legálně. Stejně tak se domnívala, že pobývá na území ČR legálně i v roce 2024, když byla kontrolována hlídkou cizinecké policie, přičemž až při této kontrole se dozvěděla, že její řízení o prodloužení pobytu bylo zastaveno. Před touto kontrolou byla vždy ze strany Odboru azylové a migrační politiky (dále jen „OAMP“) ujišťována o tom, že jejímu pobytu v ČR nic nebrání.
4. Celý život žalobkyně je spojený s ČR, má zde rodinu (syna a manžela), přátele, sociální a kulturní život. Žádnou jinou blízkou rodinu žalobkyně v ČR, v zemi původu ani nikde jinde nemá. Správní orgán však ve svém rozhodování tuto skutečnost vzal v potaz pouze formálně a dostatečně nezjistil okolnosti, které by mohly konstituovat nepřiměřený zásah do osobního a rodinného života žalobkyně. Správní orgán se nepokusil provést další dokazování, a to i přesto, že je k tomu povinen podle § 50 odst. 3 správního řádu. Přímou se nabízelo provést dokazování pomocí důkazu výslechem obou rodinných příslušníků, to však správní orgán neudělal, ani jinak dále nezjišťoval skutečný stav věci. Žalobkyně se domnívá, že její případ je typově přesně případem, kdy rozhodnutí o povinnosti opustit území zásah do osobního a rodinného života konstituuje. Vzhledem k sankcím, které ČR v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině na Ruskou federaci uvalila, je výrazně omezena možnost podávat nové žádosti o pobytová oprávnění v ČR (např. zaměstnanecké karty nebo dlouhodobá víza za účelem podnikání, tedy za účelem, pro který zde žalobkyně dlouhá léta pobývala). Fungování vízového a pobytového procesu je kvůli vyhrocené politické situaci mezi oběma zeměmi zásadně omezeno. Doba čekání na možnost podání nové žádosti na zastupitelském úřadě je z kapacitních důvodů znatelně prodloužena.
5. I přesto, že byla žalobkyni uložena „pouze“ povinnost opustit území, je nutné na toto rozhodnutí nahlížet jako na rozhodnutí, které jí na velmi dlouhou dobu zbavuje možnosti podat žádost o nové pobytové oprávnění a tím i o možnost znovu se spojit se svou rodinou. Důsledky tohoto rozhodnutí tedy nejsou jiné než důsledky, které by mělo rozhodnutí o správním vyhoštění. Podle názoru žalobkyně jde jednoznačně právě o „výjimečnou situaci“

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018-35. Výjimečná situace vyplývá také ze zdravotního stavu žalobkyně. Dlouhodobý zdravotní stav, spojený s problémy s onemocněním lymfostázií, žalobkyni znemožňuje cestování. Tato nemoc zapříčiňuje poruchu odtoku lymfy z končetin a následné otoky nohou, což prakticky znemožňuje delší dobu sedět a nehýbat se. Situaci výrazně zhoršují také změny tlaku, které jsou běžnou součástí letu letadlem, a také fakt, že žalobkyně má intoleranci k téměř všem běžně předepisovaným medikacím na bolest. Zdravotní stav žalobkyně se nadále zhoršil po incidentu ze dne 16. 11. 2025, kdy byla účastna dopravní nehody, při které u ní došlo ke zlomenině spodní části vřetenní kosti (radia), která zasahuje do zápěstního kloubu. Žalobkyně doložila lékařskou zprávu ze dne 18. 11. 2025, ze které je rozsah zranění patrný. Délku léčení nelze jasně odhadnout.

6. Nelze přejít ani fakt, že policie v současnosti prošetřuje incident pro možné spáchání trestného činu ublížení na zdraví a neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku. Pokud budou zahájeny úkony trestního řízení, bude žalobkyně vystupovat v řízení jako poškozená a pravděpodobně bude nutná její účast na území jako účastnice trestního řízení. Žalovaná (ve vztahu k jinému řízení) v rozhodnutí uvádí, že institut, se kterým za tímto účelem zákon počítá (totiž ust. § 122 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), se vztahuje pouze k rozhodování o správním vyhoštění, a konstatuje, že je zejména na účastnících, za jakou dobu si vyřídí náležitosti k oprávněnému pobytu na území. S tímto názorem však nelze souhlasit, neboť je třeba vzít v potaz současnou situaci na zastupitelském úřadu.
7. V neposlední řadě je třeba mít na paměti aktuální lidskoprávní situaci v Rusku. Žalobkyně tam nemá žádné zázemí a nikoho, kdo by se o ní mohl v jejím pokročilém věku postarat. Domnívá se, že by v případě návratu do Ruska mohla být ve vážném nebezpečí zejména s ohledem na své dlouholeté pobývání a podnikání v „západní“, Rusku nepřátelské zemi. Žalobkyně se za dobu pobytu na území plně integrovala do společnosti, na území má mnoho přátel a známých. Po návratu do Ruska by nepochybně byla ohrožena výslechy, vyšetřováním a podezřením ze špionáže pro cizí státy. Žalobkyně zároveň neskrývá svůj nesouhlas s děním v zemi a s působením na Ukrajině. Žalobkyně by tak mohla být neoprávněně omezena na svobodě bez řádného procesu, jelikož Rusko je známé porušováním lidských práv, zejména co se práva na spravedlivý proces týče.
8. Žalovaný uvádí, že žalobkyně neprezentovala své názory nijak veřejně. To však není rozhodující - jak vyplývá ze zpráv nezávislých organizací. Ruská federace provádí kroky, jak se dostat i k soukromým konverzacím ruských občanů, zejména přes Telegram a WhatsApp. Zároveň je žalobkyně přesvědčena, že už její dlouhodobý pobyt a podnikatelské aktivity v ČR z ní dělají osobu, která je pro ruské tajné služby „personou non grata“. V jejím případě jsou tedy dány překážky k vycestování. Žalobkyně sice může vycestovat i do jiného státu mimo EU, ovšem v jejím věku a bez pomoci další osoby je tato možnost fakticky vyloučena. Zároveň by v jakémkoli jiném státě jen těžko získávala dlouhodobější pobytové oprávnění.
9. Rozhodnutí je v několika momentech nekoherentní, například pasáž týkající se toho, zda žalobkyně vnímá nebezpečí ze strany ruského státu. Žalovaný nejprve uvádí, že žalobkyně uvedla, že v případě návratu do Ruska nebude ohrožena na životě, nic ji tam nehrozí a je tam pro ni bezpečno, aby hned v další větě uvedl, že sdělila, že se bojí vycestování kvůli válce. Také z dalších pasáží je patrné, že žalobkyně má z návratu strach. Žalobkyně nebyla poučena ani o možnosti podat opravné prostředky. Podle názoru žalobkyně případ byl posouzen spíše formálně a bez větší míry individuálního posouzení.

10. Žalobkyně odkázala na článek na <https://cepa.org/article/russians-walled-in-by-both-east-and-west/>.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobkyni nebyl prodloužen dlouhodobý pobyt na území ČR za účelem podnikání proto, že sama žalobkyně nepředložila potřebné náležitosti k vyřízení žádosti – konkrétně doklad potvrzující bezdlužnost z OSSZ a VZP. I při výsledku žalobkyně uvedla, že dlužná částka je asi 200 000 Kč na zdravotním pojištění a 20 000 Kč na sociálním pojištění, proto jí pobyt nemohl být prodloužen. Žalobkyně ale nevycestovala a pobývala na území ČR bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyla oprávněna. Správní orgán I. stupně shledal důvody, pro které by bylo případné rozhodnutí o správním vyhoštění nepřiměřené z důvodu zásahu do rodinného života, a vydal rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie dle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
12. Žalovaný posoudil relevantní skutečnosti již tím, že nepřistoupil k vydání rozhodnutí o správním vyhoštění.
13. Tvrzenou nemožnost vycestovat a nezbytnost přítomnosti žalobkyně na území ve smyslu rozsudku č. j. 1 Azs 296/2018-35 považuje žalovaný za konstrukt. Nesplnění podmínky prokázání bezdlužnosti vedlo k zamítnutí žádosti na území, stejný výsledek by musela žalobkyně očekávat i na jakémkoliv zastupitelském úřadu v jakékoliv zemi. Proto je argumentace, že se víza za účelem podnikání v Rusku nedávají, irelevantní. Žalovaný odkazuje na nařízení vlády č. 55/2024 Sb., týkající se nepřijatelnosti žádostí občanů třetích zemí o udělení oprávnění k pobytu na území ČR podávaných na zastupitelských úřadech. Jedna z výjimek uvedená v § 2 tohoto nařízení je, že se nevztahuje na žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, což je ve smyslu účelu jediný druh dlouhodobého pobytu, o který může žalobkyně reálně žádat. Co se týká namítaného zdravotního stavu, krom potvrzení o pracovní neschopnosti a žádanky na ošetření, žalobkyně ani žalovanému a ani správnímu orgánu I. stupně nikdy lékařskou zprávu, ze které by tvrzené obtíže vyplývaly, nedoložila. Žalovaný v tomto typu řízení sice nese odpovědnost za řádné soustředění podkladů pro rozhodnutí, vyšetřovací povinnost žalovaného však není bezbřehá, neboť je to především žalobkyně, kdo disponuje relevantními informacemi o svém zdravotním stavu.
14. K námitce vnitřní rozpornosti žalovaný uvádí, že jeden odstavec se týká bezpečnosti vnitřní, tedy ve vztahu žalobkyně k orgánům státní moci Ruské federace, druhý odstavec ruské agrese proti Ukrajině.
15. Tvrzení žalobkyně, že by snad měla být v Rusku „persona non grata“ je naprosto nadsazené. Nad rámec uvedeného žalovaný odkázal na dokument ze Zastupitelského úřadu Ruské federace v Praze ze dne 25. 7. 2025, který je součástí spisu a který doložila žalovanému sama žalobkyně v odvolání. Že by Rusko ověřovalo totožnost a vydávalo doklad někomu, koho považuje za nežádoucího, nedává smysl. Na zhoršení zdravotního stavu žalobkyně po dopravní nehodě, ke které došlo 16. 11. 2025, a který měl vyplývat z lékařské zprávy ze dne 18. 11. 2025, nemohl žalovaný reagovat, neboť k události došlo po vydání napadeného rozhodnutí, kdy žalobkyni běžela lhůta k vycestování (napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne 14. 11. 2025). Žalobkyně v tomto případě může postupovat dle ustanovení § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců a požádat si o stanovení nové doby k vycestování, dle

judikatury tak lze činit i opakovaně. Pokud žalobkyně správnímu orgánu I. stupně doloží, že její vycestování z území není možné, není důvod jí nestanovit novou lhůtu.

IV. Obsah správního spisu

16. Dne 24. 5. 2024 byla žalobkyně kontrolována při pobytové kontrole v Praze 9, prokázala se platným cestovním pasem s českým vízem s dobou platnosti od 20. 12. 2022 do 19. 3. 2023, délka pobytu 90 dní, počet vstupů multi, v pase byl otisk vstupního razítka dne 14. 3. 2023.
17. V protokolu o výsledku účastníka správního řízení ze dne 24. 5. 2024 žalobkyně uvedla, že do ČR přicestovala za účelem práce již v roce 2007, po celou dobu pobytu v ČR pracuje jako jednatelka v rodinné firmě společně s manželem a jejich synem. Na území ČR naposledy přicestovala na základě ruského cestovního dokladu dne 14. 3. 2023, jelikož v ČR měla vízum za účelem podnikání. Není si vědoma skutečnosti, že na území ČR pobývá neoprávněně. Není jí známá žádná překážka, která by jí znemožňovala vycestování z ČR. Uvedla, že v případě návratu do Ruska nebude ohrožena na životě, nic jí tam nehrozí a je tam pro ni bezpečno. Sdělila, že se bojí vycestování kvůli válce. Prohlásila, že nesouhlasí s názory a celou situací v Rusku, ale problémy kvůli tomu neměla.
18. Ze spisového materiálu plyne, že žalobkyně pobývala naposledy na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání - účast v právnické osobě, jehož doba platnosti byla prodloužena od 18. 10. 2019 do 17. 10. 2021. Dne 14. 10. 2021 podala účastnice řízení k OAMP žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR za účelem podnikání — účast v právnické osobě dle § 44a zákona o pobytu cizinců. OAMP konstatoval, že účastnice přes výzvu neodstranila vady žádosti, tj. nepředložila v určené lhůtě ani ke dni vydání usnesení o zastavení řízení všechny požadované náležitosti žádosti stanovené zákonem potřebné k vyhovění žádosti; konkrétně se jednalo o doklad prokazující bezdlužnost obchodní korporace, neboť účastnice řízení je cizinkou, která je členkou statutárního orgánu obchodní korporace (potvrzení okresní správy sociálního zabezpečení a příslušné zdravotní pojišťovny). Usnesením ze dne 21. 11. 2022, č. j. OAM-39694-24/DP-2021, bylo řízení o žádosti zastaveno. Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců odvolání proti usnesení dne 16. 5. 2023, č. j. MV-59348-5/SO-2023, zamítla a rozhodnutí potvrdila.
19. Správní orgán I. stupně dne 24. 5. 2024 v souladu s ustanovením § 120a zákona o pobytu cizinců požádal o vydání závazného stanoviska podle § 149 správního řádu, k otázce existence důvodů znemožňujících vycestování. Dle závazného stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 25. 5. 2024, se na účastnici nevztahují důvody znemožňující vycestování. Vycestování je podle ustanovení § 179 zákona o pobytu cizinců možné. Stanovisko vyšlo z výpovědi žalobkyně, že v případě návratu do Ruska nebude ohrožena na životě, nic jí tam nehrozí, je tam pro ni bezpečno, má obavy jen v souvislosti s válkou. S celou situací v Rusku nesouhlasí, ale žádné problémy kvůli tomu neměla. Závazné stanovisko konstatovalo, že žalobkyně názory neprezentuje veřejně, popsalo situaci v souvislosti s válkou, situace v Rusku je dosud stabilní a incidenty ojedinělé. Byla připojena zpráva Ruská federace, Informace OAMP, ze dne 31. 10. 2023, Bezpečnostní a politická situace v zemi.
20. Dne 18. 6. 2025 bylo správním orgánem I. stupně vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR, neboť žalobkyně pobývala na území ČR neoprávněně. Současně byla stanovena doba k opuštění území do 30 dnů ode nabytí právní moci rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

21. V odvolání žalobkyně uvedla, že na území ČR pobývá již od roku 2007, kdy poprvé přicestovala se svým manželem. Na území ČR také od roku 2004 pobývá jejich společný syn. Věnovala se podnikání v rodinné firmě X, s.r.o. Účastnice od roku 2007 pobývala na území legálně. Stejně tak se domnívala, že pobývá na území ČR legálně i v roce 2024, když byla kontrolována hlídkou cizinecké policie, přičemž až při této kontrole se dozvěděla, že její řízení o prodloužení pobytu bylo zastaveno. Před touto kontrolou byla vždy ze strany orgánu OAMP ujišťována o tom, že je vše v pořádku. Účastnice má celý svůj život spojený s ČR. V ČR má rodinu, přátele, sociální a kulturní život, na území ČR žije celá její rodina, tedy její manžel a její syn, narozený 1987. Pokud by musela opustit ČR, bylo by zasaženo neúměrně do jejích lidských práv podle ustanovení čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „Úmluva“). V případě nutnosti opustit území by se musela vrátit do Ruska, kde nemá žádné zázemí a nikoho, kdo by se o ní mohl v jejím pokročilém věku postarat. V případě návratu by byla ohrožena její základní lidská práva. Podle informací, které obdržela od známých, hrozí občanům Ruska, kteří dlouhodobě pobývali v zahraničí, uvěznění kvůli podezření ze špionáže pro cizí státy. Účastnice by tak mohla být neoprávněně omezena na svobodě bez řádného procesu, jelikož Rusko je známé porušováním lidských práv, zejména co se práva na spravedlivý proces týče. Vedle těchto důvodů je účastnice řízení také účastnicí soudního řízení ve věci vyklizení nemovitých věcí a o zaplacení částky 527 006 Kč s příslušenstvím. Účastnice je zde v pozici žalované (sp. zn. 17 C 167/2025). V tomto řízení je zastoupena advokátní společností Lechovský & Backa, společnost advokátů, účastnice chce uplatnit svoje základní lidské právo na spravedlivý soudní proces, kterého by se nemohla domoci, pokud bude nucena opustit ČR. Dále upozornila na svůj zdravotní stav, který jí znemožňuje cestovat. Účastnice se léčí s lymfostází, tedy onemocněním, které zapříčiňuje poruchu odtoku lymfy z končetin. Účastnice má touto nemocí postižené obě nohy, což jí znemožňuje dlouhodobě sedět a nehýbat se. K tomuto dokládá poukaz na vyšetření ze dne 18. 7. 2025, kde jsou uvedeny důvody požadavku ošetřující doktorky k vyšetření. Toto potvrzuje lékařskou zprávou ze dne 18. 7. 2025. Účastnice se také domnívá, že vzhledem k péči ošetřujících lékařů je nutné její setrvání na území, neboť na území Ruska by se jí nedostalo řádné péče. V neposlední řadě dokládá svou žádost o nový cestovní pas na Ruské ambasádě v Praze, jelikož aktuálně není držitelkou platného cestovního dokladu. Očekávané vyzvednutí připadá na listopad letošního roku. Z tohoto důvodu je její přítomnost na území ČR žádoucí a povinnost opustit území by zasáhla do jejích osobních práv byl zcela nepřiměřeně.
22. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu s právními předpisy a spisový materiál obsahuje dostatečné množství podkladů pro vydání rozhodnutí. Správní orgán správně vyhodnotil, že ač protiprávní jednání účastnice naplňovalo skutkovou podstatu dle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců, rozhodl mírněji než rozhodnutím o správním vyhoštění, neboť jsou dány důvody pro aplikaci ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018-35, rozhodnutí o povinnosti opustit území je „v podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince neoprávněně pobývající na území ČR. Na rozdíl od správního vyhoštění zde totiž nejsou stanovena žádná negativní omezení do budoucna v podobě zákazu vstupu na území ČR po určitou dobu“. Účastnice není v současnosti držitelkou žádného oprávnění k pobytu a správní orgán I. stupně neměl jinou zákonnou možnost, jak situaci účastnice řízení řešit, než přijetí opatření ve formě uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie a smluvních států. Ukončení pobytu účastnice nepochybně představuje zásah do jejího soukromého a rodinného života,

tyto okolnosti samy o sobě nečiní tento zásah nepřiměřeným. Odvolací orgán zároveň neshledal závažné okolnosti ve smyslu citovaného rozsudku, podle kterého „*nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života v důsledku vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území proto bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR*“. Za nepřiměřený zásah by odvolací orgán považoval např. nenahraditelnou nezbytnost zvláštní péče, kterou by vyžadovala účastnice, či naopak skutečnost, že účastnice řízení by byla nucena poskytovat zvláštní péči některému členu rodiny. Ač účastnice doložila poukaz na vyšetření od praktického lékaře ke specialistovi a lékařskou zprávu ze dne 18. 7. 2025, která pouze deklaruje, že účastnice je ve stavu práce neschopných, nejedná se o nenahraditelnou nezbytnou zvláštní péči. Skutečnost, že by účastnice nemohla cestovat z území, či byla na území hospitalizována ve zdravotnickém zařízení, není odvolacímu orgánu známa a ani účastnice toto nedoložila. Žalovaný nechce bagatelizovat její onemocnění, ale v zemi původu účastnice řízení funguje zdravotnický systém, jeho dostupnost v odlehlých částech země není vysoká, to se však netýká měst jako Novokuzněck, odkud účastnice řízení pochází. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 2. 2021, sp. zn. 2 Azs 43/2020: „*Obecně platí, že jednotlivec je povinen sdílet osud své země původu, byť by byl i podstatně horší, než jaké jsou aktuální poměry v České republice, s výjimkou případů, kdy by vyhoštění bylo nelidské*.“ Nic tedy nebrání účastnici, aby si před vycestováním zajistila na nezbytnou dobu potřebné léky a následně se léčila buď ve svém domovském státě, tak jak to činí i jiní občané, příp. tak může činit v jiném státě, kde bude mít možnost pobývat a lékařská péče jí bude zajištěna. Zdravotní péče a případná další léčba onemocnění účastnice je dostupná i v Rusku, nejedná se tedy onemocnění, které by vzhledem nutné a nezbytné léčbě pouze na území ČR představovalo překážky k vycestování.

23. Dle ustanovení § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanoví policie dobu k vycestování z území nebo z území členských států Evropské unie a smluvních států v rozmezí 7 až 30 dní. Správní orgán I. stupně tedy stanovil maximální možnou dobu. Účastnice může požádat během doby k vycestování o stanovení nové doby k vycestování zejména z důvodu uvedených v § 174a odst. 2 citovaného zákona. Správní orgán I. stupně, pokud by shledal důvody pro stanovení nové doby k vycestování, stanovil by novou dobu k vycestování s ohledem na délku trvání uváděných důvodů.
24. Ke sdělení účastnice, že nesouhlasí s názory a celou situací v Rusku, žalovaný konstatoval, že účastnice se v průběhu řízení nezmínila, že by tyto své názory prezentovala jakkoliv veřejně a že by kvůli tomu měla nějaké potíže ve své vlasti. Nemožnost vycestování cizince s ohledem na nebezpečí ve smyslu ustanovení § 179 zákona o pobytu cizinců lze shledat pouze tam, kde je takové nebezpečí reálné, skutečné a bezprostředně existující, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností, kumulací různých neočekávaných situací nebo výskytu skutečností, které dosud nelze dopředu předjímat. Je také nutné zmínit, že účastnice výslovně uvedla, že kvůli tomuto nesouhlasu se situací v Rusku neměla žádné problémy. Rovněž výslovně prohlásila, že v případě návratu do Ruska nebude ohrožena na životě, nic jí tam nehrozí a je tam pro ni bezpečno. Odvolací orgán je tedy přesvědčen, že jí po návratu do vlasti v této souvislosti nehrozí žádné přímé nebezpečí ve smyslu ustanovení v § 179 zákona o pobytu cizinců, a může tedy do Ruské federace vycestovat.
25. Účastnice také sdělila, že se bojí vycestování kvůli válce. Správní orgán I. stupně proto posuzoval také otázku, zda jí v případě návratu do země původu nehrozí nebezpečí ve smyslu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

článku 5 Úmluvy (právo na svobodu a osobní bezpečnost). Dle spisového materiálu a v něm uvedených informačních zdrojů vyplývá, že v Ruské federaci neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k účastnici za vážnou újmu. Za takový konflikt nelze považovat ani válečný konflikt na Ukrajině, jehož je od konce února 2022 Rusko přímým aktérem, když 24. 2. 2022 zahájilo proti Ukrajině plnohodnotnou invazi. V tomto kalendářním roce se množily dronové útoky na cíle (letišť, ropná zařízení a energetickou infrastrukturu) nejen v ruských pohraničních oblastech, ale i v místech vzdálených stovky kilometrů od ukrajinských hranic, včetně Moskvy. Avšak vzhledem k obrovské rozloze Ruské federace a omezené lokalizaci těchto incidentů není možné tvrdit, že občané Ruské federace jsou v obecném měřítku tímto válečným konfliktem bezprostředně ohroženi. V zemi neprobíhá občanská válka a bezpečnostní situace je na většině území Ruska stabilní. Rovněž účastnice výslovně prohlásila, že v případě návratu do Ruska nebude ohrožena na životě, nic jí tam nehrozí a je tam pro ni bezpečno.

26. Účastnice nezmínila, že by svůj nesouhlas se současnou politikou Ruské federace nějak veřejně prezentovala, či se proti této politice jakkoliv vymezovala, a jak tedy vyplývá z výše uvedeného, žádné pronásledování ze strany státních orgánů Ruské federace jí v případě návratu v tomto smyslu nehrozí. Neexistuje žádná databáze, která by shrnovala represe proti navrátilcům do Ruské federace, stejně tak jako nemá termín navrátilce oporu v ruské legislativě. Rozhodnutí není nezákonné z důvodu porušení zásady non refoulement.
27. Námitka probíhajícího soudního řízení ve věci vyklizení nemovitých věcí a o zaplacení částky 527 006 Kč s příslušenstvím, je dle též dle žalovaného nedůvodná. Předně, účastnice je zřejmě ve sporu zastoupena advokátní kanceláří, ze smlouvy o poskytování právních služeb, které účastnice přiložila ke svému podání, ale vyplývá, že předmětem smlouvy je insolvenční řízení syna účastnice. Nicméně účastnice tvrdí, že zastoupena je, žalovanému není známo, jak by vycestování, které není spojeno se zákazem pobytu na území, mělo bránit účastnici v právu na spravedlivý proces. Účastnice je ve věci žaloby zastoupena advokátem, který plně může hájit její zájmy v době její nepřítomnosti. V případě nezbytnosti přítomnosti cizince na území ČR v souvislosti s činností státního orgánu ČR existuje institut, se kterým zákon o pobytu cizinců počítá, který se týká ale jen rozhodnutí vydaných ve věci správního vyhoštění (ustanovení § 122 odst. 2 zákona o pobytu cizinců). V projednávaném případě je zejména na účastnici, za jakou dobu si vyřídí náležitosti k oprávněnému pobytu na území. Vedené řízení nemůže být důvodem k nevydání rozhodnutí o povinnosti opustit území.
28. Žalovaný při posuzování přiměřenosti souhlasí se závěry správního orgánu I. stupně a musí konstatovat, že ani on neshledal důvody, pro které by po účastnici nebylo možné spravedlivě požadovat, aby na přechodnou dobu vycestovala a uvedla svůj pobyt do souladu s právním pořádkem ČR. I posouzení ostatních kritérií přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života provedl správní orgán I. stupně v souladu se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“), a to zejména s čl. 5, ve kterém je uvedeno, že členské státy při provádění této směrnice náležitě zohlední nejvlastnější zájem dítěte, rodinný život a zdravotní stav dotčeného státního příslušníka třetí země a dodržují zásadu nenavracení. Žalovaný doplnil, že nebylo zjištěno, že by zdravotní stav účastnice svědčil pro závěr o nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

29. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
30. Žalobkyně při jednání soudu doplnila, že v ČR pobývala legálně od roku 2007, nikdy nedostala žádné peníze od státu, s výjimkou potravin z potravinové banky. Kvůli covidu zkrachovalo podnikání. Místo, odkud rodina pochází, je silně znečištěné průmyslem. Manžel má problémy se štítnou žlázou. Poukazovala na situaci na cizinecké policii, když byla vyslýchána, ostatní lidé (cizinci) tam křičeli, vnímala to jako nátlak. Do protokolu o výsledku nebylo zaznamenáno, že syn je v insolvenci a není schopen platit zdravotní pojištění. Žalobkyně je trestně bezúhonná, na své situaci nenese žádné zavinění. Syn si koupil byt, platili s manželem za něj hypotéku, nyní o něj nezákonně přišel, neboť pohledávku (nedopladenou část hypotéky) odkoupila společnost, která je ve veřejném prostoru označována jako „šmejda“. Rodiče synovi pomáhají byt získat zpátky, syn žalobkyni udělil plnou moc, podali opravný prostředek na Ministerstvo spravedlnosti. Dne 17. 9. 2025 přišla do bytu policie, syn je ve vazbě na Pankráci, probíhá vyšetřování. Žalobkyně mu s manželem pomáhají, syn je jejich jediná naděje, žalobkyně je ve stresu. Do Ruska nechce, byla tam jen na pohřbu tchýně v únoru 2024. Otékají jí nohy, má zlomenou ruku a nově poslední měsíc těž zánět rohovky. Je kategoricky proti válce na Ukrajině, sama má i ukrajinskou krev, Putina nevolila. Chtěla by zde zůstat, vyřešit všechny své problémy, pracovat a pomoci synovi. V Rusku špatně chovají ke starým lidem. Kdyby v Rusku pracovala, do ČR by nemohla posílat peníze. Syn zde má trvalý pobyt, ale sloučit se na něj nemůže, neboť konzulát dobře nefunguje. V Rusku jsou zakázány aplikace WA a Telegram. Žalobkyni byla dána možnost vyjádřit se k provedeným důkazům a byla vyzvána k závěrečné řeči. Po vyhlášení rozsudku sdělila, že navrhovala též výslech manžela, který čeká za dveřmi.
31. Soud manžela žalobkyně a syna poučil o možnosti uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení, manžel sdělil, že tato práva uplatňuje. V návaznosti na to mu bylo soudem zasláno vyrozumění o nařízeném jednání (doručeno dne 5. 1. 2026). Po vyvolání věci se do jednací síně dostavila pouze žalobkyně s tlumočnicí. Soudce byl upozorněn, že se dostavil i manžel žalobkyně a že žalobkyně požaduje jeho výslech, až po vynesení rozsudku. Žalobkyně v řízení před soudem namítala, že výslech syna a manžela měly provést správní orgány, soudu výslech manžela nenavrhovala, to učinila až po vyhlášení rozsudku. Soud dodává, že ani v žalobě nebylo tvrzeno, co má být výsledkem manžela prokázáno (k tomu viz dále), soud popis rodinné situace žalobkyně v zásadě nezpochybňuje.
32. Soud také obeslal jako možnou osobu zúčastněnou na řízení i syna žalobkyně, i když syn je dospělý, je držitelem trvalého pobytu, s matkou na sobě nejsou závislí, nyní spolu ani nesdílejí společnou domácnost, neboť dle informací žalobkyně sdělených při jednání soudu je syn od 17. 9. 2025 ve vazbě (tato skutečnost nicméně není doložena). K tomu soud konstatuje, že žalobkyně adresu syna v žalobě neoznačila, ani jej nenavrhla jako osobu zúčastněnou na řízení, z výpisu ISZR soud zjistil, že syn má hlášený pobyt na adrese jako žalobkyně, na tuto adresu soud doručil vyrozumění osoby zúčastněné na řízení vhozením do schránky. Pokud žalobkyně při jednání soudu nově uvedla, že syn je ve vazbě, tuto skutečnost nemá soud za prokázanou, soud neměl procesní prostor dále pátrat po pobytu syna a ověřovat, zda je skutečně ve vazbě a případně jej znovu obesílat jako možnou osobu zúčastněnou na řízení, neboť rozhodoval již ke konci 60 denní zákonné lhůty (s ohledem na požadavek žalobkyně na nařízení soudního jednání). Žalobkyni nic nebránilo již správním

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

orgánům poukázat na pobyt syna ve vazbě, když u jednání soudu vyplynulo, že je to z jejího pohledu podstatnou okolností pro posouzení přiměřenosti zásahu.

33. Podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců *rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace policie vydá cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.*
34. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
35. Žalobkyně v žalobě namítla, že se napadené rozhodnutí nedostatečně vyrovnává s nebezpečím hrozícím žalobkyni v Rusku, je tam špatná lidskoprávní situace, žalobkyně tam nemá žádné zázemí, nikoho, kdo by se o ní mohl postarat, mohla by být ve vážném nebezpečí zejména kvůli pobývání a podnikání v „západní“, Rusku nepřátelské zemi, byla by ohrožena výslechy, vyšetřováním a podezřením ze špionáže pro cizí státy. Žalobkyně neskřývá svůj nesouhlas s děním v zemi a s působením na Ukrajině, mohla by být neoprávněně omezena na svobodě bez řádného procesu. Není rozhodující, že své názory neprezentuje veřejně.
36. Není pochybností o tom, že v řízení o povinnosti opustit území členských států je nutno aplikovat zásadu non refoulement, srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2024, č. j. 2 Azs 316/2023-52. Tato povinnost vyplývá z mezinárodních závazků ČR. Povinnost členských států zohlednit zásadu non refoulement je zakotvena v čl. 5 návratové směrnice. Velký senát Soudního dvora EU v bodě 55 rozsudku C 69/21 uvedl, že čl. 5 návratové směrnice, který představuje obecné pravidlo závazné pro členské státy, jakmile tuto směrnici provedou, ukládá příslušnému vnitrostátnímu orgánu povinnost, aby ve všech fázích řízení o navrácení dodržoval zásadu nenavrácení, zaručenou jakožto základní právo v čl. 18 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) ve spojení s čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků podepsané v Ženevě dne 28. 7. 1951, ve znění Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků, jakož i v čl. 19 odst. 2 Listiny (shodně viz rozsudek SDEU ze dne 19. 6. 2018 ve věci C 181/16 Gnandi, bod 53). Podle čl. 19 odst. 2 Listiny nesmí být nikdo vyhoštěn do státu, v němž mu hrozí vážné nebezpečí, že by mohl být vystaven nejen trestu smrti, ale také mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny. Zákaz nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu zakotvený v čl. 4 má absolutní povahu, neboť je těsně spjat s respektováním lidské důstojnosti podle čl. 1 Listiny. Z toho vyplývá, že existují-li závažné důvody se domnívat, že státní příslušník neoprávněně pobývající na území členského státu bude v případě navrácení vystaven skutečnému riziku nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny ve spojení s čl. 1 Listiny a čl. 19 odst. 2 Listiny, nemůže být vůči tomuto státnímu příslušníkovi vydáno rozhodnutí o navrácení, dokud takové riziko trvá. Stejně tak nemůže být uvedený státní

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

příslušník během tohoto období vyhoštěn, jak ostatně výslovně stanoví čl. 9 odst. 1 návratové směrnice.

37. Správní orgány v této souvislosti uzavřely, že žalobkyně neprezentuje své názory veřejně, dosud kvůli nim neměla žádné problémy. Rovněž výslovně prohlásila, že v případě návratu do Ruska nebude ohrožena na životě, nic jí tam nehrozí a je tam pro ni bezpečno. Obavy měla jen v souvislosti s válkou. V Ruské federaci neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobkyni za vážnou újmu. V roce 2024 se množily dronové útoky na cíle (letišť, ropná zařízení a energetickou infrastrukturu) nejen v ruských pohraničních oblastech, ale i v místech vzdálených stovky kilometrů od ukrajinských hranic, včetně Moskvy. Avšak vzhledem k obrovské rozloze Ruské federace a omezené lokalizaci těchto incidentů není možné tvrdit, že občané Ruské federace jsou v obecném měřítku tímto válečným konfliktem bezprostředně ohroženi. V zemi neprobíhá občanská válka a bezpečnostní situace je na většině území Ruska stabilní.
38. Soud má odůvodnění správních orgánů za přiléhavé a věcně správné. Obavy žalobkyně jsou obecné a nepodložené. Žalobkyně žádné podrobnosti ohledně svých názorů a jejich projevu neuvádí ani v žalobě. Žalobkyně bez obtíží do Ruska vycestovala ještě v roce 2023, v nedávné době si bez jakýchkoliv problémů vyřídila cestovní pas (v odvolání uváděla, že pas převezme v listopadu 2024). Pokud odkazovala na článek *Russians Walled-In by Both East and West*, z tohoto nevyplývá nic, co by závěr správních orgánů zpochybnilo. Článek popisuje, že ruské úřady omezují videohovory a mobilní data, pro Rusy je komunikace s okolním světem obtížnější, ze strany Západu pak dochází k omezování víz či jiných pobytových oprávnění, případný úplný zákaz krátkodobých víz by byl problematický pro ruské disidenty a aktivisty bojující proti Putinovu režimu, což však není případ žalobkyně.
39. V případě žalobkyně nejsou dány závažné důvody se domnívat, že bude v případě navrácení do Ruské federace vystavena skutečnému riziku trestu smrti, mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení.
40. Žalobkyně dále namítala, že se na území plně integrovala do společnosti, na území má mnoho přátel a známých, pobývá zde od roku 2007, pobývá zde i manžel a syn. Správní orgán měl v tomto směru provést další dokazování, např. výsledkem manžela a syna, skutkový stav nebyl zjištěn dostatečně. ČR zakazuje ruským občanům žádat o většinu standardních pobytových oprávnění (např. zaměstnanecké karty nebo dlouhodobá víza za účelem podnikání, tedy za účelem, pro který zde žalobkyně dlouhá léta pobývala), fungování vízového a pobytového procesu na zastupitelském úřadě v zemi původu je kvůli vyhrčené politické situaci zásadně omezeno. Žalobkyně trpí lymfostází, která znemožňuje cestování, otékají ji nohy, má také intoleranci k téměř všem běžně předepisovaným medikacím na bolest. Zdravotní stav žalobkyně se zhoršil po nehodě ze dne 16. 11. 2025, má zlomenou ruku.
41. Správní orgány se správně zabývaly možným zásahem do soukromého a rodinného života žalobkyně. Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 16. 5. 2025, č. j. 7 Azs 47/2025-34, konstatoval, že povinnost zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí do těchto práv vyplývá přímo z Úmluvy (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017-29; obdobně viz také rozsudky ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017-29, č. 3574/2017 Sb. NSS, ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 47/2016-47, ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016-46, ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 46/2016-53, ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019-32), a to i v případě, kdy posouzení přiměřeností rozhodnutí podle § 174a zákona

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

o pobytu cizinců nestanoví přímo zákon. O nepřiměřenost rozhodnutí se v takových případech jedná výjimečně, a to především tehdy, když by rozhodnutí představovalo významný zásah do rodinného života cizince (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019-39, č. 3990/2020 Sb. NSS). Na rozdíl od rozhodnutí o správním vyhoštění se v rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU nestanoví doba, po kterou se cizinec na území nesmí vrátit. Jde tedy o mírnější opatření k řešení neoprávněného pobytu cizince. Přesto toto opatření nemusí být vždy přiměřené: v jednotlivých případech je třeba posoudit kritéria zmíněná v § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Správní orgány jsou též povinny rozhodovat v souladu s mezinárodněprávními závazky ČR, mezi něž patří i závazek neporušovat právo na respektování soukromého života podle čl. 8 Úmluvy. Musejí tedy zvážit i cizincovy soukromé poměry – délku jeho pobytu na území, jeho věk, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem. Samotná skutečnost, že cizinec má na území ČR rodinné vazby, neznámá, že by uložení povinnosti opustit území členských států EU představovalo nepřiměřený zásah do jeho rodinného života (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2021, č. j. 1 Azs 43/2021-32, bod 24). Ne vždy totiž okolnosti cizincova rodinného života svědčí o zásahu takové závažnosti, že jej nelze učinit ani s ohledem na sledovaný legitimní cíl. Za účelem zjištění závažnosti zásahu do cizincova rodinného života je třeba posuzovat zejména (1) rozsah, v jakém by byl rodinný život cizince narušen; (2) rozsah vazeb cizince a jeho rodinných příslušníků, zejména nezletilých dětí, na ČR; (3) existenci nepřekonatelných překážek rodinného života v cizincově domovském státě; (4) imigrační historii cizince (např. porušení imigračních pravidel v minulosti) a důvody veřejného pořádku; (5) to, zda si cizinec na území ČR založil rodinu až v době, kdy věděl, že jeho imigrační status, a tím i možnost vést svůj rodinný život na území ČR jsou nejisté (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2013, č. j. 8 Azs 27/2012-65, bod 26; náleze Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2021, sp. zn. II. ÚS 1276/20, bod 13; a v obou uváděná judikatura Evropského soudu pro lidská práva). To vše ale jen tehdy, pokud cizinec dopad do svého rodinného života konkrétně namítá a tento dopad není na první pohled nemyslitelný (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019-39, č. 3990/2020 Sb. NSS, bod 19).

42. Žalobkyně předně namítala, že ohledně zásahu do soukromého a rodinného života nebyl dostatečně zjištěný skutkový stav. Soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012-21, podle kterého po správních orgánech nelze požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledávaly a opatrovaly důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch cizince, tedy i ty, které by se mohly týkat nepřiměřenosti tvrzeného zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Jakkoliv je správní řízení obecně ovládáno zásadou vyšetřovací a zásadou materiální pravdy (§ 3 a § 50 odst. 2 a 3 správního řádu), povinnost zjišťování skutkového stavu věci není absolutní. Nejvyšší správní soud opakovaně zdůraznil, že i v řízeních vedených z úřední povinnosti platí obecné rozložení břemena tvrzení a důkazního břemena. V řízení o správním vyhoštění je tak na účastníkovi, aby dostatečně konkrétně tvrdil skutečnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života a označil důkazy na podporu svých tvrzení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 5 Azs 276/2016-48, nebo ze dne 13. 12. 2018, č. j. 5 Azs 40/2017-28). Podobně je tomu tak i v řízení o povinnosti opustit území.
43. Primárně musí být rozhodné skutečnosti známy právě žalobkyni, nelze požadovat po žalovaném, aby si je bez jakékoliv aktivity žalobkyně domýšlel. Podle § 174a odst. 1 zákona

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

o pobytu cizinců je účastník povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí. Neuvedla-li žalobkyně veškeré relevantní informace, přičemž žádné takové neuvádí ani ve své žalobě, nemohly je zohlednit ani správní orgány při svém rozhodování. Soud tedy neshledal skutkový stav týkající se soukromého a rodinného života žalobce za neúplně zjištěný, ve hře nejsou ani zájmy nezletilých dětí (tyto případy obecně mohou vyžadovat vyšší aktivitu správních orgánů při objasňování skutkového stavu).

44. Žalobkyně ani v žalobě neuvádí, co by mělo být z výsledků manžela a syna prokázáno, skutečnost, že na území pobývá manžel a syn žalobkyně vyplývá z výsledku žalobkyně (a CIS), tato skutečnost nebyla zpochybněna, stejně jako délka pobytu žalobkyně na území.
45. Žalobkyně zároveň netvrdí žádné závažné důvody, proč by dočasné odloučení od manžela a dospělého syna nebylo možné. Soud situaci žalobkyně neshledává v žádném ohledu výjimečnou.
46. Pokud žalobkyně namítla, že na zastupitelském úřadě nemůže žádat o dlouhodobý pobyt za účelem podnikání, soud konstatuje, že ani v ČR žalobkyně nesplnila podmínky pro tento pobyt, nesplnila podmínky prokázání bezdlužnosti, což vedlo k zamítnutí takovéto žádosti na území, stejný výsledek by musela žalobkyně očekávat i na zastupitelském úřadu. Žalobkyně může využít § 2 nařízení vlády č. 55/2024 Sb., týkající se nepřijatelnosti žádostí občanů třetích zemí o udělení oprávnění k pobytu na území ČR podávaných na zastupitelských úřadech, podle tohoto ustanovení se zákaz podávání žádostí nevztahuje na žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny (v tomto směru jsou též zveřejněny aktuální informace na stránkách Ministerstva zahraničních věcí).
47. Pokud jde o tvrzení, že žalobkyně nemůže vycestovat, neboť má potíže s onemocněním lymfostáze (otoky), také má zlomenou ruku, soud konstatuje, že ve správním řízení přiložila dva nedatované poukazy na vyšetření erysipelu (bakteriálního zánětu kůže a podkoží, tzv. růže – pozn. soudu) a potvrzení o pracovní neschopnosti bez udání důvodu za období od 24. 6. 2025 do 18. 7. 2025. K žalobě žalobkyně doložila potvrzení ze dne 25. 11. 2025 o autonehodě ze dne 16. 11. 2025 a potvrzení z Fakultní nemocnice Královské Vinohrady ze dne 18. 11. a 26. 11. 2025, že má žalobkyně zlomenou vřetenní kost, dále poukaz na ortopedickou pomůcku k fixaci paže. Nově při jednání namítala zánět rohovky, tuto skutečnost nedoložila.
48. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývají přísná kritéria, za jejichž splnění je možné považovat vyhoštění cizince (resp. návratové rozhodnutí obecně) za porušení čl. 3 Úmluvy z tzv. zdravotních důvodů (srov. rozsudek ze dne 13. 12. 2016, Paposhvili proti Belgii, stížnost č. 41738/10, rozsudek ze dne 2. 5. 1997, D. proti Spojenému království, stížnost č. 30240/96, a ze dne 27. 5. 2008, N. proti Spojenému království, stížnost č. 26565/05). Takovým případem by mohla být vážná nemoc člověka, u kterého by nedostatek vhodné péče či přístupu k ní v přijímající zemi představoval riziko skutečného nebezpečí vážného, rychlého a nevratného zhoršení jejího zdravotního stavu vedoucího k intenzivnímu utrpení nebo výraznému snížení předpokládané délky života. Je přitom na cizinci, aby uvedl důkazy způsobilé prokázat, že existují závažné důvody domnívat se, že v případě jeho vyhoštění existuje reálné nebezpečí, že bude vystaven zacházení v rozporu s čl. 3 Úmluvy. Preventivnímu účelu článku 3 Úmluvy je však vlastní určitý stupeň nejistoty, nelze proto vyžadovat důkaz, že k tvrzenému následku s jistotou dojde (srov. odst. 183 a 186 rozsudku ve věci Paposhvili proti Belgii).

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

49. Soud konstatuje, že není doloženo onemocnění lymfostází ani intolerance léků (ani zánět rohovky) a zdravotní stav žalobkyně není takový, aby jí nebylo možné uložit povinnost vycestovat. Na těchto závěrech nic nemění ani obecné vyjádření žalobkyně, že je z této situace ve stresu. Stejně tak soud neshledal důvodnou neurčitou námitku, že žalobkyně nemůže vycestovat kvůli svému věku (61 let). Z tvrzených skutečností a dokladů předložených k prokázání těchto tvrzení tedy neplyne taková závažnost nyní projednávaného případu, jakou vyžaduje judikatura uvedená výše. Žalobkyně zároveň v žalobě nenamítala, že by v Rusku nebyla dostupná adekvátní zdravotní péče nebo že by k ní neměla přístup. Zlomená ruka v polovině listopadu též není důvodem, pro který by nemohla vycestovat.
50. Soud neshledal důvodnou ani námitku, že v budoucnu bude možná zahájeno trestní řízení ve věci možného spáchání trestného činu ublížení na zdraví a neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku, kde by žalobkyně vystupovala jako poškozená a mohla by být nutná její účast na území. Jde o nejistou událost v budoucnu, žalobkyně může k zastupování v řízení zplnomocnit jinou osobu, která bude hájit její zájmy jako poškozené.
51. Co se týká nově tvrzeného pobytu syna v trestní vazbě, tato skutečnost neznemožňuje vycestování žalobkyně, pokud jí syn udělil plnou moc k vyřizování jeho záležitostí, může udělit plnou moc i jiné osobě, například svému otci.
52. Soud neshledal důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí ani obecné tvrzení o problematické situaci na zastupitelském úřadu. Ve vztahu k dostupnosti zastupitelského úřadu je třeba zkoumat konkrétní skutkové okolnosti konkrétní věci, nikoliv obecná tvrzení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2020, č. j. 8 Azs 351/2018-50, bod 24).
53. Žalobkyně namítá, že nevěděla o svém nelegálním pobytu, až při policejní kontrole se měla dozvědět, že její řízení o prodloužení pobytu bylo zastaveno. Soud podotýká, že tato skutečnost byla žalobkyni zcela jistě známa, neboť proti tomuto rozhodnutí brojila odvoláním. Soud pokládá za vysoce nepravděpodobné tvrzení žalobkyně, že jí OAMP měl ujišťovat o legálnosti jejího pobytu v ČR. Případný nezájem žalobkyně o výsledek řízení nemůže být zohledněn v její prospěch. K tomuto závěru dospěl i Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 9. 10. 2019 č. j. 7 Azs 144/2019-19, uvedl: „*Za situace, kdy se stěžovatel navzdory své pobytové historii o výsledek řízení nezajímal, nelze tuto skutečnost vykládat v jeho prospěch (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5 2019 č. j. 3 Azs 154/2018-25 a ze dne 16. 5 2017 č. j. 5 Azs 80/2017-27).*“
54. Soud tedy neshledal důvodnou námitku, že se žalovaný nedostatečně zabýval přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně, či že intenzitu zásahu posoudil nesprávně.
55. Soud neshledal napadené rozhodnutí rozporné, žalovaný popsal odpovědi žalobkyně, která uvedla, že se návratu neobává, když jí ve vlasti nic nehrozí, s výjimkou situace v souvislosti s válkou.
56. Co se týká námitky, že při výslechu byla pod tlakem, není tvrzeno, jak by se tato skutečnost mohla projevit v zákonnosti napadeného rozhodnutí. Pokud nebyly přesně zaprotokolovány okolnosti ohledně insolvence syna a případné nemožnosti platit zdravotní pojištění, toto není v projednávané věci podstatnou skutečností, správná protokolace ohledně možnosti platby pojistného by neměla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

57. Žalobkyni lze přisvědčit, že v rozporu s návratovou směrnicí nebyla poučena ani o možnosti podat opravné prostředky, soud nicméně v důsledku tohoto opomenutí správního orgánu posoudil žalobu jako včasnou (srovnej závěry Krajského soudu v Brně ze dne 13. 4. 2022, č. j. 34 A 12/2022-18 a ze dne 24. 6. 2025, č. j. 56 A 5/2025-30).
58. Vzhledem k tomu, že soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I.
59. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl výrokem II. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.
60. Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, v tomto řízení však žádná povinnost uložena nebyla.
61. Žalobkyně žádala o přiznání odkladného účinku žaloby, avšak v případě žaloby proti rozhodnutí o povinnosti opustit území EU a smluvních států je odkladný účinek ze zákona (§ 172 odst. 2 s. ř. s.), proto o tomto návrhu soud nerozhodoval a jen o této skutečnosti vyrozuměl žalobkyni přípisem.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Příkladně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 15. ledna 2026

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.